

Omandireform jälle kuum!

Valitsus lootis Riigikogu üle kavaldada – ja kavaldaski

4. detsembril arutas Riigikogu taas omandireformiseaduse (ORAS) muutmist. Sedakorda oli tegemist valitsuse algatatud omandireformiseaduse muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu (480 SE) teise lugemisega, mis hääletusel siiski katkestati. See viimane on üsna erakordne – koalitsioon laseb valitsuse algatatud eelnõu Riigikogus menetlemise etapis tagasi võtta.

URMI REINDE

Milles siis asi? Lühidalt – edasi läheb 1939–1941 baltisaksa ümberasujate Eestisse maha jäänud vara tagastamise teema. Jah, lugeja mõistab õigesti, et midagi on neil „vaestel sakslastel“ veel „rikkalt Eestilt“ kätte saamata. Need ümberasunud, kes said Saksamaal kompensatsiooni oma mahajäänud vara eest, seni ei ole omanud õigust seda vara tagasi saada – sest nad olid ju saanud selle eest juba ühe hüvitise kätte!

Kuid selgub, et ikka veel vähe. Uus idee on selles, et nad maksavad saadud kompensatsiooni Saksamaale tagasi, ning siis justkui tekiks neil õigus ka väärtuslikele kinnisvaradele siinmail.

Hindade suurusjärk n-õ ajakirjandusliku üldistuse keeles võiks olla näiteks selline: baltisakslane maksab Saksamaal tagasi 500 eurot, Eestis aga saab maja hinnaga 500 000 eurot.

Eesti kanda jääksid siis ka nende majade elanike ümbermajutamise kulud. Olgugi et Eesti riik ei ole omandireformiga kaas-

nenud tagastamise käigus näinud ühegi seadusandliku aktiga ette tagastatud majade tuhandete elanike ümberpaigutamise kulusid, on selleks otstarbeks rohkem miljoneid kulutanud siiski mõni oma-valitsus, esmajoones Tallinn.

Kuid võtame appi stenogrammi. NB! Järgneva teksti lugemisel tuleb pidada silmas sõnu **seadus(eelnõu)** ja **määrus**.

Majanduskomisjoni poolt tutvustas eelnõu Jaan Õnapuu (SDE), kes aga opositsiooni esindajana ei oma valitsuse algatusse loomulikult kuigi suurt puutumust.

Temalt saime teada, et sellesama eelnõu esimene lugemine toimus 6. novembril (täielikus vaikusel meedia poolelt, nagu loodeti ka nüüd teine lugemine vaikselt läbi libistada).

Muudatusettepanekute esitamise tähtajaks, 13. novembriks ei esitatud ühtegi muudatusettepanekut. Majanduskomisjon otsustas eelnõu suunata täiskogu ette 4. detsembriks ja teise lugemise lõppedes suunata see kolmandale lugemisele ja seega lõpphääletusele 5. detsembriks, mis näitab suurt kiirust – vähem kui kuu aega, millega tahtis valitsus (avalikkusele võib-olla ebameeldiva) eelnõu ära menetleda.

Loe edasi lk 4-5

Baltisaksa ümberasujate teema on vanem kui vabariik. Paragrahv sisuliselt mittetagastamise kohta kirjutati seadusesse aastail 1990–1991.

Pildil on ajalehed teravaks tõusnud sama teemaga 1998. aastast, ja täna saaga jätkub. Kuigi seadus on keelanud, on maju tagastatud.

Tallinna T. Vaata! Sa ei kahetse!

Populaarsemad ühiskonnaelusaated:

- * Uudistesaaade „TÄNA“
- * „Vaba mõtte klubi“
- * „Mõtleme taas“
- * „Meedia keskpunkt“
- * „Mina, tallinlane“

Põnevad otsesaated Riigikogust, kui ministrid vastavad opositsionisaadikute arupärimistele. KorvpalliülekanDED, kirjandus- ja muusikasaated. Kõrgel tasemel väärtfilmide programm. Tallinna TV-st kuuleb eesti keelt sagedamini kui mujalt. Tallinna TV pakub sündmustele oma vaatenurka. Tallinna TV sündis 2011. aastal. Et tulla, näidata ja võita. Vaata ja veendu ise! Oma silm on kuningas!

Juhtkiri

Eelarvel on tulpinud valitsuse nägu

KADRI SIMSON

Riigikogu Keskerakonna fraktsiooni esimees

Valitsuses ette valmistatud järgmise aasta riigieelarve on seisaku eelarve. Seisak on lisaks majanduskasvule tabanud ka valitsejaid, kes ei suuda või ei soovi enam ellu viia oma lubadusi ega leevendada majanduslanguse- aegseid kärpeid.

2014. aasta eelarvest hakati rääkima juba aasta hakul. Soovides tähelepanu kõrvale juhtida elektrihinna tõusult, asusid reformierakondlastest rahandusminister ja IRL-i esimees teineteisest üle pakkuma, kui palju kumbki ikka järgmisel aastal lubab tulumaksuvaba miinimumi tõsta. Sellest võivad teadupärast oma sissetulekule suuremat lisa eelkõige need töötajad, kes teenivad keskmist palka või alla selle. Küll hoobeldi, et maksuvabaks peaks saama terve miinimumipalk või isegi 500 eurot kuus. Nüüd eelarvet uurides selgub, et suured lubadused osutusid vaid soojaks õhuks – tulumaksuvaba miinimumi pole tõstetud sendigi võrra.

Sama tühiseks on osutunud koalitsioonileppesse kirja pandud lubadus 2014. aastast kehtestada laste ringirahaks 130 eurot aastas igale kooliealisele. See lubadus oleks mõneti korvanud 2009. aasta kärpeotsust, millega eelarve tasakaalu parandamiseks võeti omavalitsustelt ära noortesporti toetamise raha. Lubadust täita ei püütudki. Seega jääb laste ja nende vanemate jaoks see õnnetu olukord kehtima juba viiendat aastat järjest.

KESKMÖTE: Valitsuse suured lubadused osutusid vaid soojaks õhuks.

Keskerakonna ettepanekuid, mis puudutasid koolilõunate toetuse tõstmist ning koolipsühholoogide ja logopeedide palgavahendite allesjäämist, ei toetatud – kuigi koolitoitu peab vaatamata hinnatõusule, juba aastaid valmistama vaid 78 senti eest. Mõneti paistab see olevat peaminister Andrus Ansipi teadlik strateegia. Kuna ta peab mõtetuks nii koolilõunaid kui ka lastetoetusi, aga otseselt neid ära kaotada ei julge, siis lastakse aastaid külmutatud summalt lihtsalt inflatsioonis ära sulada. Tulemuseks ongi olukord, kus 78 senti eest on väga raske igal koolipäeval õpilastele tervislikku sooja toitu pakkuda ning 19 euro eest kuus lapsele midagi enamvaja- likku soetada.

Siiski on järgmise aasta eelarvega seoses antud ka mõni kõlav lubadus. Näiteks haridusminister Jaak Aaviksoo lubadus õpetajate suurest palgatõusust. Kas see saab tõesti tõeks, on uskumise küsimus, sest riigieelarves selleks piisavalt raha pole. Keskerakonna fraktsiooni algatusel arutati möödunud nädalal Riigikogus oluliselt tähtsa riikliku küsimusena just haridusteemat. Arutelul esinenud Eesti Haridustöötajate Liidu juhatuse liige Kaja Land kordas üle: liidus esindatud tegevõpetajad leiavad, et haridusmuudatused vähendavad oluliselt õpetajatele seni kehtinud tagatist töö tasustamise ja töökorralduse alal. Palgatõusu lubadus sisemiste ressursside arvelt on tegelikkuses hoopis vähendanud õpetajate õigusi ja tööalast turvatunnet.

Ka Eesti Maaomavalitsuste Liidu juhatuse liige Vello Jõgisoo hoiatas Riigikogu kõnetoolist, et kuigi ministeerium on välja töötamas skeemi, kuidas uuel aastal koolide rahastamist muuta, polnud veel detsembri alguses nad oma kava omavalitsusliitudega jaganud. Järgmise aasta riigieelarve on selline, mille puhul Eesti linnad ja vallad ei saanud valitsusega nõustuda. Seega jäi valitsuse ja omavalitsuste vaheline ühiste kavatsuste deklaratsioon sel aastal allkirjastamata. Suureks põhjuseks on kindlasti tõik, et 2009. aastal linnadelt ja valdadelt ära võetud raha ongi riigi kaukasse jäänud, vaatamata kriisi üleelamisele. Uueks tagasiminekuks võib pidada ka järgmisel aastal kohalike teede korrahoiduks mõeldud raha vähenemist. Lisame siia veel peidetud kohustuse koole sulgema hakata, ja kokku tulebki eelarve, mis suurendab probleeme ning vähendab lootust olukorra paranemisele.

KESKNÄDAL

Address: 10130 Tallinn, Toom-Rüütli 3/5
Tellimine ja levi: 6 177 717

Peatoimetaja Urmi Reinde urmi@kesknadal.ee 6 274 583
Uudistejuht Indrek Veiserik indrek@kesknadal.ee 6 274 571
Toimetaja Tiit Maksim tiit@kesknadal.ee 6 273 465

Toimetuse käsikirju ei tagasta. Kesknädalal ilmunud artiklid väljendavad nende autorite arvamust, mis ei pruugi kokku langeda toimetuse omaga.

Levi AS Express Post ja AS Eesti Post.
Lehte kirjastab MTÜ Vaba Ajakirjandus

NÄDALA NUPUD

Riia linnaeapa tänas Tallinna EPL-i kaudu

EPL-i laupäevaväljaandes LP ilmus 7. detsembril intervjuu Riia linnaeapa Nils Ušakovsiga (pildil). Ajaleht küsis linnaeapalt:

„Tagasiastunud peaminister Dombrovskis kuulutas Maximale boikoti, väitis, et ei osta enam sealt. Kas ühinete sellega?“

Ušakovs vastas: „Ma ei käi Maximas, kuid mitte poliitilistel põhjustel, vaid sellepärast, et minu elukoha ligiduses pole Maximat. See, kuidas Maxima [juhtkond] pärast katastroofi käitus, on vastuvõetamatu ja ma mõistan boikoti kuulutanud inimesi. Iseasi, kas poliitikud peavad selles kaasa lööma, sest

teame ju, et poliitikud ei käi üldiselt üldse Maxima kauplustes.“

See Ušakovsi tähelepanek läks muidugi täppi – poliitikud, nii Eestis kui ka Lätis, käivad kallimates poodides.

Riia linnaeapa kasutas aga võimalust Eesti Päevalehe vahendusel pöörduda tänuõnadenaga naaberpealinna poole, ja on tore, et muidu üldiselt Keskerakonnastastuse poolest tuntud ajaleht Ušakovsi õeldu ka ära trükkis:

„Soovin siinkohal väga tänada Tallinna linnavalitsust, kes toetas Maxima katastroofi ohvreid 100 000 euroga. Loodan väga, et Riial ei tule kunagi Tallinna toetamiseks sellist otsust teha.“

Eesti seadusi tellivad rahastajad Läänest

„Lääne poliitikute toetus oli puruvaestele Eesti erakondadele eriti valimiste eel elu ja surma küsimus. Rikkad rajatagused sõbrad maksid kinni Eesti poliitikute välisreisid, korraldasid nende väljaõpet, kinkisid töövahendeid ja ilmselt andsid vahel ka valimiskampaaniaks raha.“ See on lõik Kalle Muuli raamatust „Vabariigi sünnimärgid. Varjatud murdehetki Eesti poliitikas aastatel 1987-2007“, lk 45.

Sellest peame järeldama, et jutt käib Isamaa poliitikute värskest taasiseisvunud Eesti algusaegade poliitikategemises. Arvestades kõiki omandireformi õudusi, millega kaasnes tuhandete eestlaste tragöödia ja tänaseks juba ka paljude kannatanute surm; arvestades ka seda, kui vastutustundetult viidi läbi tööstuse privatiseerimine ja põllumajanduse laiali- jaotamine; ning lõpuks ka seda, kuidas väikeriigi veel väiksem rahvas aeti eraldi gruppidesse ja grupikestesse ühe või teise grupi huvi järgi – arvestades seda kõike ei pea me imestama, et oleme näiteks sellesama omandireformiga jälle alguses tagasi. Kui 1990-ndatel tegeldi selle reformiga, nii et hool ega hoobil polnud vahet, ja viimased aastad pole

laiemas avalikkuses sellest enam üldse räägitud, siis nüüd on teema taas päevakorras – seoses Mustpeade maja tagastamise saagaga. Ning nüüd lisandus veel IRL-i ja Reformi

koalitsiooni soov taaskord seadust muuta baltisaksa ümberasujate (kes lahkusid Vaterland'i Hitleri kutsel, vt natslik embleem pildil) kasuks – nüüd on nii, et kes maksab sõja järel Saksamaalt saadud kompensatsiooni tagasi, saab Tallinnas sadu tuhandeid või isegi miljoneid eurosid maksva magusa kinnisvara omanikuks.

Sellised punktid jõuavadki – kui Muuli kirjapandud uskuda – meie seadusandlusesse, kui kõige „isamaalisemad“ poliitikud on tänuvõlgu oma rahastajatele Läänest, kes vaid eesti- maist vara ihalevad ja siinsete põlis- asukate elust ega toimetulekust ei hooli. Meenutagem vaid mõnede vii- maste valimiste aegu nagu varjusurmast ärganud IRL-i klantspaberil kampaaniaid, kohalike poliitikute „sisseostmist“ ja sunniviisil läbisurutavaid järjekordseid kinnisvara „tagastusi“. Kui rahakraanid on avali, peavad ülimast lah- kusest avali olema ka valitsuspoliitikute vastuteened.

HIIBUSE NÄDAL

KÜLVIMEHEL NÄPUD PÕHJAS

Ukraina heidab Läänele väljakutse

Nagu teada, peatas Ukraina president Viktor Janukovõtš 21. novembril Euroopa Liiduga assotsiatsioonileppe sõlmimise ettevalmistuse ja jättis selle leppe Vilniuses peetud idapartnerluse tippkohtumisel alla kirjutamata.

Riigipea samm tõi Kiievi tänavatele kümned tuhanded protestijad, kes Lääne meedia-kanalite teatel nõudsid Ukraina suuremat integreeritust Euroliiduga. Pole kahtlust, et Euroliitu toetavate ukrainlaste soov Janukovõtš kukutada on suuremas osas kunstlikult tekitatud. Kas Kiievi meeleavaldajad siis ei tea, mis seis valitseb Euroliidu „lõunaosariikides“? Või seda, et bulgaarlased juba mitmendat kuud avaldavad meelt Sofia valitsuse vastu, keda Brüssel pigem toetab? (Vt ka „Tudengid kukutavad Bulgaaria valitsust“ – 27. novembri Kesknädalas.) Kui Eesti meedia siiralt võitleks demokraatia eest, siis tulnuks saata Eesti ajakirjanikke, nagu Ukrainasse, kajastama ka tormijooksu Bulgaaria parlamendile. Seda ei saa teha, sest Bulgaarias toimuva kajastamine näitaks Euroliitu halvavalt valguses!

Lääs langeb, Ida tõuseb

Pärast Nõukogude Liidu kokkuvarisemist nautis Lääs paar aastakümnet globaalset ainuvõimu, kuid tänaseks on olud kardinaalselt muutunud. BRICS-i kuuluvad riigid (Brasiilia, Venemaa, India, Hiina ja Lõuna-Aafrika; eriti aga Hiina ja Venemaa) konkureerivad Läänega kui võrdne võrdsega. Kahe globaalse suurjõu vahelised pinged on viimastel aastatel kasvanud. Ukrainat võib pidada konkureerivate poolte vahelise jõukatsumise üheks

tallermaaks.

„Lepe assotsiierumise kohta – 610 miljonit eurot – on ette nähtud tehniliseks abiks Ukrainale. Alates 2010. aastast. Kolm aastat järjest näidati meile seda ilusas paberis kompvarki ja räägiti: saate, kui kirjutate alla kokkuleppele Rahvusvahelise Valuutafondiga. Ma ei taha väljenduda jämedalt, kuid pole vaja meid sel kombel alandada. Me oleme tõsine riik, Euroopa riik,“ rääkis Janukovõtš intervjuus BBC-le. Ukraina riigipea toonitas, et peab Euroliidu tingimusi omariigile finantsabi osutamiseks alandavaiks. Janukovõtš ei usalda Euroliidu rahanduspoliitikat. Ja miks ta peakski? Küllap ta teab hästi põhjusi, miks näiteks islandlased ei taha midagi kuulda Euroliiduga integreerumisest ega eurost ja väärtustavad oma suveräänsust. (Loe 27. märtsi 2013 Kesknädalast – „Küproslased, eestlased ja islandlased finantsterrori all“.) Janukovõtš mõistab, millise taaga tooks Ukrainale IMF-i, Rahvusvahelise Valuutafondi või Euroliidu abi vastuvõtmine.

Hiina ostab kokku Ukraina maid

Samas on ka Hiinal Ukraina suhtes tõsiseid majanduslikke hädas. Oktoobris prognoosis SEB Ukraina tänavuseks majanduslanguseks 0,8%, aga uus prognoos on langus 1,4%.

Foto: AFP/Scampix

SIHTMÄRK:

Kõik riigijuhid, sealhulgas ka demokraatlikult valitud, kes Läänele ei meeldi, lastakse sõna otseses mõttes täis. Naisliikumise Femen poolpaljad aktivistid on sel fotol rüvetamas president Viktor Janukovõtši portreid Ukraina saatkonna ees Pariisis.

Põhjuseks on suuresti toodangu langus ekspordile orienteeritud tööstusharudes, ent ka valitsuse ebaõnnestumised majanduspoliitika vallas. See tõttu ongi Ukraina president pööranud pilgu itta. Lääne meedias on kõneldud peamiselt sellest, kuidas Venemaa mõju takistab Ukrainal arendamast paremaid suhteid Euroliiduga. Samas on ka Hiinal Ukraina suhtes tõsiseid huve. Näiteks detsembri alguses Hiinas ärisidemeid tugevdamas käinud Janukovõtš teatas pärast kohtumist presidendi Xi Jinpingi-

ga, et Ukraina saab Hiinast 8 miljardi dollari ulatuses investeeringuid käivitamiseks projekte sellistes valdkondades nagu põllumajandus, laevahitus ja energia. Peking on andnud Ukrainale juba 10 miljardi dollari väärtuses laene. Kuna nõudlus toiduainete järele Hiinas pidevalt suureneb, ostab hiigeliik kõikjal maailmas maid kokku. Ka Ukrainast on viimastel aastatel maad ostate, viimati soetati 3 miljonit hektarit. Septembris teatas Hiina meedia, et Xinjiangi tootmis- ja ehituskorporatsioon (XPCC) kavatses liisida 50aas-

taks 5% kogu Ukraina põllumaamassiivist, et kasvatada teravilja ja sigu.

Eesti kui hoiatav näide

Eestlaste praegust elujärge silmas pidades võib väita, et Euroliitu kuulumine mingeid reaalseid eeliseid ukrainlastele ei pakuks. Tunnevad ju meiega inimesed iga päev, mida tähendab elada Lääne kapitalistlikus demokraatias, kus valitseb meeletu kihistumine ning kus tavainimese rolliks on jäetud rahuldada suurkorporatsioonide ja pankade kasumiahnust. Lääs on tasuks jaganud tun-

nustust nii Mart Laarile kui ka Jürgen Ligile ja Andrus Ansipile.

Ukrainagi muutuks Eestiga sarnanevaks äärealaks, mille „edulugu“ lõpeks parimate poegade ja tütarde lahkumisega Euroliidu avarustesse, ja kõige selle, mil hinnasilt küljes, välismaalastele parseldamisega. Lääs on BRICS-i riikide tõusu tulemusel üha enam oma autoriteeti kaotamas. Praegutoimuv tõestab hoopis seda, et globaalne võim on liikumas Läänest Itta.

Indrek Veiserik

Riigikogulased Washingtonis: oleme nõrdinud Ukraina sündmuste üle

Riigikogu liikmed avaldasid Washingtonis toimunud kohtumistel Ameerika Ühendriikide Esindajatekoja liikmete ning Senati väliskomisjoni liikmete välisnõunikega sügavat nõrdimust Ukrainas tekkinud olukorra üle.

(IRL) ning liikmed Sven Mikser (SDE), Mati Raidma (REF) ja Kadri Simson (KE) kohtusid Washingtonis ka Esindajatekoja väliskomisjoni Euroopa ja Euraasia alakomitee esimehe Dana Rohrabacheri ja liikme William Keatinguga ning Senati väliskomisjoni liikmete välisnõunikega. Kohtumistel keskenduti peamiselt Ukrainas toimuvale ja arutati sealseid võimalikke tulevikustsenaariume.

Lisaks traditsioonilisele NATO Parlamentaarse Assamblee Atlandi-ülele forumile osalesid Eesti esindajad veel Atlandi Nõukogu, Brent Scowcrofti Rahvusvahelise Julgeoleku Keskuse ja Eesti suursaatkonna koostöös korraldatud ümarlinal, kus arutati strateegilisi arenguid Aasias, rahvusvahelist julgeolekut puudutavaid teemasid, Vilniuse kohtumise tulemusi, Kiievi rahutuste tagamaid ning suhteid Venemaaga. Käsitleti ka USA välispoliitilisi väljakutseid ja lähituleviku tähtsamaid eesmärgi.

Riigikogu pressiteenistus

USA-s FOORUMIL: (vasakult) Kadri Simson, Marko Mihkelson, Dana Rohrabacher, Mati Raidma ja Sven Mikser.

NATO Parlamentaarse Assamblee Eesti delegatsioon osales Washingtonis peetud NATO Parlamentaarse Assamblee, NATO Ühingu ja USA

Riikliku Sõjaülikooli koostöös korraldatud traditsioonilisel parlamentaarsel foorumil. Delegatsiooni juht Marko Mihkelson

Ukraina jäägu vabaks!

Eesti Konservatiivsete Noorte esindus süütas 4. detsembri öhtul tõrvikud ja küünlad Ukraina suursaatkonna ees Tallinnas, et avaldada solidaarsust Kiievis Ukraina iseseisvuse eest meelt avaldavate aktivistidega. Samal ajal korraldasid Riias ja Vilniuses toetusmeeleavalduse Ukraina saatkonna juures ka Läti ja Leedu rahvuslikud noorteorganisatsioonid.

Erinevalt varem samas meelt avaldanud IRL-i noortekogust taunivad Konservatiivsed Noored katseid rakendada Ukraina meelevaldusi Euroopa Liidu propaganda-vankri ette. „Toetame Ukraina protestijaid. Toetame eelkõige nende vabadust ja õigust jääda iseseisvaks, sõltumatuks riigiks. Õigust olla vaba nii Moskva kui ka Brüsseli diktaadist. Õigust öelda „ei“ nii Euroopa Ühendriikidele kui ka Moskva imperiumile,“ kinnitasid Konservatiivsed Noored.

Sama seisukohta esindab Ukraina parlamendis suuruselt neljas partei Svoboda (tõlkes: Vabadus), kellega Eesti Konservatiivsel Rahvaerakonnal on sidemed Leedu Rahvuslaste Liidu kaudu.

UKRAINA LIPP: Küünlad vabaduse toetuseks Eesti Konservatiivsete Noorte korraldatud meelevaldusel.

Mait Kraun, Eesti Konservatiivsete Noorte esimees

Jalavarjud tuleb üle vaadata nii autol kui ka iseendal

Nagu ikka, on talvel mõistlik mõelda selle üle, kas ohutuks liiklemiseks libedatel teedel on kõik vajalik olemas. Oleme ju tihti kuulnud olukordadest, kus libeduse tõttu on juhitavuse kaotanud mõni auto või jäisel pinnal libastunud jalakäija. Talvega kaasnevad katsumused, mis ei ole võõrad meist kellelegi. Tähelepanelike elanike vihjeid libedatest teedest võtab Tallinnas vastu abitelefoni 1345. Mujal Eestis teevad seda kohalike omavalitsuste kommunaalspetsialistid.

RISTO KASK
Keskerakonna Noortekogu liige

Ohutu talvise liiklemise tagab piisav haardejõud, mida iseloomustab kontakt teepinna ja autoratta vahel, kuid ka teepinna ja jalatsitalla vahel. Loomulikult tuleb neid kahte vaadelda mõneti erinevalt.

Eestis on talverehvide kasutamine talvekuudel kohustuslik ja neid tuleb kasutada hakata 1. detsembrist.

Mõtle autojuht teab, et suverehvi kasutamine talvel seab ohtu nii iseenda kui ka kaasliiklejad. Lubatud minimaalseks talverehvi mustri sügavuseks on 3 mm, soovitatavalt võiks see jääda 4–5 mm piiresse. Juhul kui sõidukil on all nõuetekohased talverehvid, on tõenäoline, et probleeme liikluses tekib vähem. Korras rehvidega käitub auto paremini nii kohalvõtmisel kui ka peatumisel. Need asjaolud on väga olulised meie talveloludes, kus lühikese ajavahemiku jooksul võib maha sadada paks lumekiht.

TALVINE SÕIT: Korralikud naastrehvid on investeering, mis võib päästa elu.

Foto www.pkp.ee

Vähem oluline pole visata pilk oma jalavarjudele. Arenenud maailmas ei ole ebatavaline see, kui inimesed kannavad talvel jalanõusid, mis ei ole libedates tingimustes kandmiseks ette nähtud. Talvine jalanõu peab olema sügava tallamustriga, et tagada parem haarduvus. Kindlasti ei tohiks kasutada siledatallalisi jalatseid, millelgi liigeldada on libe ja ohtlik.

Jalatsite valikul tuleb tähelepanu pöörata ka jalamehe vanusele. Selge on see, et kõige enam kannatavad libedusest tekkivate vigastuste tõttu just koolieelikud ja pensioniealised. Inimeste võimekus libastumisest tekkivate tervisekahjustustega toimetulekuks on erinevad ja kindlasti ei tohiks probleemi tõsisust alahinnata.

Kulutused korralikele talvejalatsitele on investeering tervisesse.

Ilmaprognooside kohaselt on detsembris oodata lund ja tuisku. Seega ongi praegu tagumine aeg jalavarjud ja talverehvid üle vaadata. Kuna libedus tekib tihti ette hoiatamata, on kiire tegutsemise ohu ärahoidmisel väga oluline.

ÜLO PUIDAK

10.09.1929 – 02.12.2013

Mälestame toredat erakonnakaaslast. Meie kaastunne Tamarale laste peredega.

Keskerakonna Tartu linna piirkond

Tartus kohtumine Vladimir Šokmaniga

Esmaspäeval, 16. detsembril kl 14.30 saavad Tartu keskerakondlased linnavalitsuse haridusosakonna saalis (Raekoja plats 12) kokku abilinnapea Vladimir Šokmaniga.

Uus trend: määrusega

Kui Riigikogu laual on töös ORAS-e ehk omandireformi aluste seaduse järjekordne muutmine, siis käib mul alati kuum judin südame alt läbi: mida siis veel teha saab, kui kõik halb on nagu juba tehtud? Teame ja mäletame, et rahvusradikaalsed jõud koos väliseestlastega alustasid kunagi õigusliku järjepidevuse taastamist restitutsiooni alusel, kuid tegelikkuses kukkus see välja nii, et hakati tagastama hoopis 1990. aastatel loodud vara koos seal elanud inimeste väljaküüditamisega nende kodudest, ilma et neile oleks uut eluruumi vastu antud.

MARIKA TUUS-LAUL

ORAS-e rohkem kui 40 seadusemuudatust on läbi aastate kaasa toonud traagilisi inimsaatusi ja lõputuid pisaraid. Mitmekümned tuhanded inimesed on koduõigusest ilma jäänud. Seda kõike on toime pannud mitte võõrad võimud ja võõrad väed, vaid meie oma Eesti riik.

Kui vaatame ORAS-e tänast seaduseelnõu, siis on see täiesti tavaline. Siin vähendatakse vara kompenseerimise väljamaksetele sätestatud ajalisi ja mahulisi piiranguid, suunatakse edaspidi kogu maa erastamisest laekuv raha stabilisatsioonireservi asemel omandireformi reservfondi jne. Ent saatan peitub ikkagi alati detailides. Seekord on salaplaan peidetud valitsuse 13.

juuli 1993. aasta määruse nr 216 muutmise eelnõusse, mis oli saadetud kooskõlastusringile, sh Linnade Liidule, selle aasta oktoobri lõpus. Määruse eelnõu sisaldab muu hulgas Saksamaale ümberasunutele ja Saksamaal kompensatsiooni saanutele varade tagastamiseks tehtavat muudatust. Seni oli see välistatud ORAS-e § 17 lõikega 5.

Nüüd nähakse määruses ette võimalus Saksamaale ümberasunutele ja seal oma vara eest juba kompensatsiooni saanud isikutel veel kord seda vara Eesti omandireformi aluste seaduse alusel tagasi saada, juhul kui nad Saksamaal saadud kompensatsiooni tagasi maksavad. Linnade Liit leiab, et Saksamaalt vara eest juba kompensatsiooni saanutele vara tagas-

tamist võimaldavate erinevuste kehtestamine määrusega muudab ORAS-e § 17 lõike 5 regulatsiooni, mistõttu on see vastuolus meie põhi-seadusega. Seega, tegemist on seadust muutva määrusega, mis on Eesti Vabariigis võimude lahususe põhimõttest tulenevalt põhiseaduse kohaselt välistatud. Riigikohtu põhiseaduslikkuse järelevalve kolleegium on korduvalt rõhutanud, et Eesti Vabariigi põhiseaduse kohaselt on täidesaatev võim volitatud andma üksnes seadust täpsustavaid määrusi, mitte aga muutma seaduste sisu.

Veel kord – ORAS-e § 17 lõike 5 sätestab, et omandireformi õigustatud subjektiks oleval isikul ei ole õigust nõuda õigusvastaselt võõrandatud vara tagastamist või kompenseerimist selle vara osas, mis on juba tagastatud või kompenseeritud. Ka Linnade Liit ja ka Tallinna linnavalitsus peavad oluliseks märkida, et ORAS ega ükski teine õigusnorm ei näe ette, et vara saab tagastada isikutele, kes sama vara eest saadud kompensatsiooni tagasi maksavad.

Ka Tallinna ringkonnakohus on mitmes haldusajal asunud

seisukohale, et ORAS-e § 17 lõige 5 ei võimalda vara tagastada, olenemata selle eest varrem saadud kompensatsiooni tagasimaksmisest Saksamaale.

Kui nüüd omandireformi läbiviimise lõppjärgus, mil enamik vara tagastamise taotlusi on kehtivalt lahendatud, teha see muudatus, rikutakse kõikide nende isikute õigusi, kes enne ORAS-e kehtestamist saadud kompensatsiooni tõttu on jäänud ilma vara tagasisaamise võimalusest. Kuid eelkõige on muudatus ebaõiglane massirepressioonide läbi kannatanud isikute suhtes, kellele selle vara eest makstud sümbolne kompensatsioon välistas vara tagastamise õiguse.

Mida tähendab selle kompensatsiooni tagasimaksmine? Kas omal ajal makstud kompensatsioonisumma tolleaegses vääringus on üldse võrreldav tänase vääringuga? Loomulikult mitte. Tänapäeval tähendab see võib-olla seal tühist kommiraha, aga eelnõu autorite idee järgi toimides saab selle eest tagasi miljoneid eurosid ja selle väärtuses kinnisvara Tallinna kesklinnas.

Omandireform jä

Algus esilehel

Küsimustega alustas Riigikogu saalis ja oma varasemas ajakirjanikukarjääris omandireformiga palju kokku puutunud keskerakondlane Marika Tuus-Laul, kes päris, miks on eelnõu lõpus vastav „määruste muutmise määrus“, mis sisuliselt muudab põhi-seadusevastaselt ka ORAS-e § 17 lõiget 5. Tuusi huvitas, kas komisjon üldse märkas, mis tegelikult on selle eelnõu taga.

Õunapuu vastuses sisaldas, et komisjonis ka eelnõu esimesele lugemisele saatmisel seda ministrilt ega ametnikelt (teemaga tegeleb Rahandusministeerium – U.R.) ei küsitud. Valeri Korb (KE) tuletas meelde, et sellele eelnõule on vastu Linnade Liit. Õunapuu vastas, et ta pole nende vastukirja näinud, kuid ta hakkas aru saama, kuhu keskerakondlased sihivad: „Mis puudutab seda teemat, varade tagastamist välisriikide inimestele, siis seda komisjonis ei käsitletud mitte kordagi.“

„Meie loeme välja, et tegelikult nähakse selle määruse muutmise Saksamaale ümberasunutele ja seal oma vara eest kompensatsiooni saanud isikutele ette võimalus saada see vara tagasi, kui nad maksavad kunagise kompensatsiooni tagasi. See on tohtu üllatus! Me näeme, et on tegemist põhi-seadusevastase olukorraga, aga komisjonis sellest juttu ei

tulnud. Kas seal võib peidus olla niisugune salaplaan?“ kahtlustas Tuus-Laul. Õunapuu sõnul on sellele keeruline vastata, ning ta ei viidanud

hakkas arutlema ka Õunapuu. Keskerakondlased aga uuritasid edasi. Priit Toobal teadis, et ka Üürnike Liit on seaduseelnõule oma vastuseisu näi-

artellu majanduskomisjoni esimees Kaja Kallas (REF; kes kahtles, kas etteheited selle eelnõu kohta on ikka õigustatud) ning Tarmo Tamm (KE), kes

SAAGA ALGUS: Sellest majast Tallinna kesklinnas Sakala tn 11 algas baltisaklastele tagastamise või mittetagastamise teema 1990-ndate keskel. Siisend elanikud Riho ja Niina (kes tänaseks on juba elust lahkunud) ei nõustunud sellega, et kui seadus seisab – mitte tagastada, siis kuidas ikkagi tagastati? Ligi 15 aastat kestnud kohtuskäimist lõppes neile kaotusega. Aga nii Eestis asjad käivadki – elu suunavad meil raha ja tugevama õigus, mitte ausus ja õiglus. Foto VAMBOLA

enam komisjonile, vaid juba partei fraktsioonile, kus oli see samuti tõusnud omavaheliseks aruteluteemaks.

„Riigikohtu otsus oli antud teemal 2006. aastal. Miks siis täna, 2013. aasta detsembris, alles see teema üles tõsteti?“

danud. Toobal tegi ettepaneku, et majanduskomisjon võiks küsida põhiseaduskomisjonilt arvamust eelnõu kooskõla kohta põhiseadusega. „Selle eelnõuga ei ole kiire,“ leidis Toobal.

Edasi sekkusid küsimustega

küsis otse: „Kui Rahandusministeerium on saatnud kooskõlastusringile määruse, mille seletuskiri ütleb üheselt, et see on seotud täna arutelu all oleva eelnõuga, siis miks ei ole komisjon arutanud oma istungitel ka antud määrust? Kas

tehakse seadusi

Nende muudatuste sissevii-
mise tagajärgi, mida praegu
vargi tehakse, ei suuda praegu
vist mitte keegi prognoosida.
Küsimine, kas siis tõesti nendele

nud? Mäletame kõikvõima-
likke ORAS-e parandusi,
näiteks nn „Jaanus Betlemi
tädi“ kohta jmt. Mäletame vara
tagasisaajate ringi korduvaid

tagastada ja mis on sealt vastu
saadud? Ehk – kas kellelegi on
sealt makstud valimisrahasid
ja nüüd ollakse võlgu? Nimed,
kes selle salajase määrusega on

SAKSAD PEAVAD OMA VARA KÄTTE SAAMA:

Marika Tuus-Laul (pildil) kirju-
tab, et valitsusel oli salakaval
plaan määruse abil seadust
muuta, mis aga on põhi-
seadusevastane tegevus.

**Seaduseelnõu, millega taheti
teha omandireformiseadu-
sesse paar muudatust, oli ise
üsna tavaline, kuid seda mäa-
rust, millega toodi seaduses-
se sisse mõte anda balti-
saksa ümberasujatele tagasi
kord juba kompenseeritud
kinnisvara, riigikogulastele
isegi ei näidatud.**

inimestele, kes on juba 20 aas-
tat kohut käinud ja kelle suhtes
kohtulahendid on juba jõus-
tunud, algab see kõik otsast
peal? Kust on need ideed tul-

laiendamisi.
Ent kelle huvides on need Eesti
inimestele kuuluvad varad
antud juhul põhiseadusevas-
taselt ei tea kellele Saksamaal

juba välja tulnud, on Uku
Hänni, Siim-Valmar Kiisler ja
Jürgen Ligi.

Ile kuum!

tegemist ei ole komisjoni-
poolse praagiga?“

Et Kesknädala lugejal ei läheks
nüüd järg käest, mida ikkagi
otsitakse, siis märgime, et see
on valitsuse määrus, mida eel-
nõu 480 SE lisades ei ole näh-
tud. Aga just määruses (mis on
ju seaduse suhtes alam akt)
viidatakse omandireformi
teemale. Teisisõnu, kui seadus-
eelnõu Riigikogu saalis vastu
võetakse ja see seaduseks muu-
tub, saaks jõustada ka alam-
aktis (määruses) sätestatud
juhised. Aga nagu näha, seda
määrust (eespool Tuus-Lauli
sõnastuses – „salaplaan“) riigi-
kogulastele ei näidatudki,
vähemalt Õunapuule mitte:
„Mina isiklikult seda teemat
puudutavat lisa, seda määrust
ei ole näinud. Määruse tekstiga
tutvusin ma, kui lugesin rahan-
dusministri härra Kiislerile
saadetud kirja,“ tunnistas
Õunapuu.

Seda, et määrust polegi vaja
näha, kinnitas ka kohe Kaja
Kallas: „Riigikogu pädevus
puudutab eelkõige eelnõu ehk
seadust, me oleme seadusand-
lik võim, ja Vabariigi Valitsus
annab välja määruseid selle
seaduse alusel. Kindlasti me
saame pöörata tähelepanu
vigadele selles määruses, kui
need vead peaksid olema, aga
me ei saa seda määruse teksti
mõjutada, vaid see on ikkagi
valitsuse määrus.“

Õunapuu vastas Kallasele igati
loogiliselt: „Valitsus oma
määrustega ei tohi mitte mingil
juhul ühegi seadusandliku

aktiga vastuollu minna. Riigi-
kogu kohus ja ülesanne on vaa-
data, et määrused, mis sealt
Stenbocki majast välja tulevad,
ei läheks sellega vastuollu.“
Seega saatis valitsus Riigi-
kogule vastuvõtmiseks ikkagi
seaduseparanduse, mille var-
jus oleks siis esitanud
määruse, millega omakorda

saaks baltisakslastele kord
juba kompenseeritud vara
uuesti välja maksta – kuid
mitte sõjajärgsetes hindades,
vaid tänastes. Pikemalt aga on
see kõik kirjas Marika Tuus-
Lauli sõnavõtte, mille lühen-
datult ülalpool avaldame.

Urmi Reinde

NB! Uus informatsioon!

**Kesknädala trükiettevalmistuse käigus selgus
siiski, et selle määrusega, mis muudab seadust,
oli veel kiirem, kui toimetus ja Keskkraatsioon
arvasid.**

Eelnõu 480 SE oli uuesti parlamendisaa-
lis juba järgmisel päeval, 5. detsembril, kus ta läbis teise
lugemise, ja eile, 10. detsembril, võeti ta juba koa-
litsioonisaadikute hääletage vastu.

Keskerakond muidugi hääletas vastu, aga mis see
enam aitab – seaduseelnõu 480 SE sai seaduseks
ja hakkab kehtima juba 1. jaanuarist 2014. Juba
kolme nädala pärast peab taas hakkama „Hitleri
kutsel“ *Vaterland*’i lahkunutele maju tagasi andma
– need, mis Eestis veel tagasi andmata, ehk teisi-
sõnu – need, mis on seni õnnestunud eestlastele
ja Eesti heaks säilitada.

See kõik omakorda tähendab, et rikutakse paljude
teiste – Eesti inimeste – õigusi, kes on juba need
majad kas erastanud või kes on elanud lootuses
oma kodu mingil x-hetkel erastada. Samuti, nagu
Linnade Liit oma avalduses väitis ja nagu Tuus-
Laul kirjutab, rikutakse nende represseeritud
inimeste õigusi, kes pididki leppima vaid tagasi-
hoidliku kompensatsiooniga ega saanud oma vara
tagasi. **U.R.**

Följeton

Kriis – see on imelihtne! Selles ainult elakski!

(Jürgeni unenägu)

Kohe selgitan

populaarselt ära, kuidas elamine on palgaga
võrreldes siinmail kallimaks, aga paremaks
läinud. Bensiini ja selle hinnaga pole siin miskit
pistmist, isegi parteide rahastamisega mitte.
Kujutlegem vaid hetkeks, et Teie, mina ja mingi
riigiameti osakonnajuhataja või projektijuht
lendasime lennukiga Vaikse ookeani kohal – et
e-riigi ja tasakaalus eelarve eelistest soojamaa
konverentsil kõnelda ja vastavalt ostetud
piletile maanduda vahepeal ka New Yorgis.
Teel jõime end vahuveinist, konjakist ja teab
mis sodist veel korralikult täis, rüuskasime ja
murdime hingedelt ka peldikuukse, mille taga
kaptenjärjekordset naisreisijat 10000-liste klu-
bisse aitas. Kogu selle jama eest visati meid
avariiväljapääsust lihtsalt välja ja ainult
õnneliku juhuse tõttu juhtus seal all olema üks
imekauni Polüneesia asustamata saar. Kaldale
jõudes otsustasime ühiselt nimetada võib-olla
asustamata saare E-riigiks.

Lennukist väljudes

meile pagasit loomulikult kaasa ei antud, ja
seetõttu oli meil materiaalistest ja mittemate-
riaalistest aktivitest ainult peldikuukse, mille
jõudime veel viimasel hetkel kaasa rabada.
Sellele lisaks, nagu ilmnes, oli Teil taskusse
jäänud uhke rahakott, millest ilmus lähemal
uurimisel välja kokkukärgardatud 100 dollari
suurune rahatäht. Seega oli meil kokkuvõttes
mitterahalisteks aktiviteks üks ja rahamass
aktivate näol 100 USD. See on kogumeie hoius,
ja kuna meil rohkem üldse midagi ei ole, siis
võib ka nii öelda, et meil on üks materiaalne
aktiva – üks, mis on tagatud rahamassiga 100
taala, st. meie ukse maksumus on just 100 taala.

Pisut kainemaks

saades jõuab kätte vajadus end paratamatult
kuidagi sisse seada. Kõige kiiremaks osutus
osakonnajuhataja, kes teatas viivitamatult, et
loob panga ja on nõus rahva hoiused koos
pinsifondidega 3%-lise kasvuintressiga enda
hoole alla võtma – ei saa ju ometi niisama aega
surnuks lüüa! Te annate talle oma 100 taala ära
ja ta kirjutabki oma märkmikulehele
“Passiva—Deposiidid”. Aga ega minagi
mingi jobu ei ole; ega ma ilmaaegu suurt osa
oma elust just majanduse ja finantsanalüüsiga
pole tegelnud – tean täpselt, kuidas Teilt nii
see sada taala kui ka üks kätte saada. Ma liht-
salt teen Teile ettepaneku võtta oma 100 taala
5%-lise intressi peale! Seejärel rebin juba oma
märkmikust lehekese ja kirjutun: “Obligatsioon
100 USD-le 5%-lise aastatootlusega.” Te olete
ju normaalne inimene ja tajute siin kohe oma
võimalust. Te võtate pettunud osakonna-
juhataja deposiidilt raha ära ja annate obligat-
siooni vastu mulle. Mina omakorda võtan Teie
100 taala ja panen need omakorda taas rõm-
saks muutunud osakonnajuhataja panka.

Tegelikult võinuks

nüüd asja sinnapaika jätta ja millegi asisemaga
tegelda, nagu näiteks kookospalmi kõigutada,
molluskeid või kalu püüda – ühesõnaga – toitu
hankida. Kuid mina olen siia ilma sündinud
äri- ja finantsgeeniusena ning sellise tühja-täh-
jaga minu meeli kõita pole reaalne. Kõndinud
läbi kogu saare, mis kuigi suur polnudki, nii
umbes 50 sammu üht ja 60 sammu teistpidi,
mõtlesin välja uue kombinatsiooni. Ma lähenen
Teile ja teen ettepaneku tühja koha pealt teenida
veel 1% aastas. Asi on lihtne: tuleb võtta
osakonnajuhataja pangast krediiti 4%-ga ja

osta minu käest veel üks obligatsioon 5%-
lise tootlusega. Teise obligatsiooni 100 taalale
kirjutun ma välja siinsamas järjekordsele
märkmikulehele ja liputan seda ahvatlevat
pakkumist sõna otseses mõttes Teie nina all.
Ega Te pikalt mõtlegi. Te jooksete kohe panka,
võtate 100 taala krediiti minu esimese 100-
taalase obligatsiooni tagatisel. See on seal ju
loomulikult olemas, sest panin selle sinna
deposiiti. Te annate mulle just laenatud 100
taala ja peidate teise obligatsiooni enda
rahakotti – Teil on kokku juba 200 taala eest
minu obligatsioone. Aga 100 taala panen ma
panka, kokku on mul seal juba 200 taala eest
deposiite. Osakonnajuhataja omakorda on
vaimustuses: krediidiäri on käima läinud!

Arvate, et jään

loorberitele puhkama ja saavutatu mind
rahuldab?! Ärge lootkegi! Juba kirjutasin
Teile välja kolmanda obligatsiooni ja hopp-
hopp! panka krediidi järele teise obligatsiooni
tagatisel. Õhtule lähemal, olles jooksnud selle
saja taalaga edasi-tagasi mööda saart ja
rebinud märkmikust välja viimase kui lehe,
oleme võrdlemisi huvitavas situatsioonis. Teil
on 5000 taala eest minu obligatsioone ja mul
on omakorda 5000 taala deposiite pangas.
Veidi olukorda hinnates saan ma aru, et aeg
Teilt ka ukse omandamiseks on küps. Hind,
mida Teile pakun, on ei rohkem ega vähem
kui 100 taala. Noh, puiklele pisut, et üks
ikkagi üksainus ja selle hind võiks ikka oma
tonn olla. Tonn siis tonn, olgu pealegi,
ihuskoi siuke! Pealegi on mul pangas 5000
deposiidi! Viimasel säilinud märkmikulehel
saadan maksekorralduse osakonnajuhatajale,
et viimane minu deposiidist 1000 taala Teile
üle kannaks, ja viin ukse minema.

Kui nüüd

meie raamatupidamine Harvardi diplomiga
raamatupidajale anda, siis teatab ta: meil on
1000 taala eest materiaalseid aktiivaid ukse
näol ning 10 000 taala finantsaktiivaid obli-
gatsioonide ja deposiitide näol – s.t. meie vara
koguväärtus kasvab ühe päevaga 110 korda.
Veidi vähem haritud ja mitte nii peen inime-
ne ütleks, et tegemist on kolme oligofreenikuga
[TEA võõrsõnastik: *oligofreenia* – med.
nõrgamõistuslikkus, aruvähesus – *Toim.*], kel
oli 100 taala ja üks üks ning kes omavad seda
jätkuvalt ning et ainult debiilikud võisid päev
otsa märkmikust lehti rebides mööda saart
edasi-tagasi joosta selle asemel, et endale
süüa hankida.
Tuttav kuidagi?!

Jürgen unenägu vahendanud
Andres Raid

Tallinn 10130, Toom-Rüütli 3/5,
Kesknädal

Saamatu minister parlamendi kaitse alla?

Suure põnevusega ootasin kultuuri-minister Rein Langi ametist lahkumise kõnet. Ta oli mitu korda kiitnud, et peab Riigikogu ees enneolematult võimsa kõne. Lubas öelda välja nende nimed, kes on meil kaabakajakirjanikud, muidusööjatest ametnikud jne.

Kuulasin-vaatasin ministri ülesastumist raadiost ja telekast. Midagi asjalikku ei juhtunud märkama. Põhjalikult 3. detsembri Postimeest lugedes jäid mulle arusaamatuks tema sellised väited: „Valitsuse liikmena ei ole võimalik elu edasi viia, kui iga sinu tegu stigmatiseeritakse või idee pannakse häbiposti. Ma pole selles olukorras sugugi üks.“ „Ka pole minul põhjust astuda tagasi kultuurilehes Sirp toimunu pärast. Pean aga kohaseks veel kord vabandada nende ees, keda see saaga isiklikult puudutas.“

Võimaluse korral ootaks Rein Langilt täiendavat seletust, et millised tema arukad ideed või ettepanekud pandi ilma analüüsita rahva poolt häbiposti. Sel teemal tuleks kindlasti alustada mõttevahetust, siis ehk ka uus kultuuriminister saab kuulda asjalikke rahvalt tulnud ettepanekuid.

Et Rein Lang pole Sirbi-saagas end süüdi tunnistanud, seda kinnitab tema ütlus: „Ka pole minul põhjust astuda tagasi kultuurilehes Sirp toimunu pärast.“ Ühes ministeeriumi valitsemisalas toimub enneolematu suur segadus ja pahandus, ja ministril jätkub jultumust tunnistada, et temal puudub igasugune süü!

Meid kõiki peaks panema mõtlema see, et Rein Lang asub jälle Riigikokku tööle nagu õige ja asjalik inimene kunagi. Kuidas mõista: „Vaba parla-

mendisaadikuna, keda Eesti põhiseadus kaitseb rohkem kui valitsuse liiget, on mul ilmselt täna rohkem võimalusi oma häält kuuldavaks teha.“ Eksminister on järjekordselt parlamendi kaitsva selja taga. Jäägem nüüd põnevusega ootama, milliseid asjalikke ettepanekuid hakkab temalt tulema.

Mõnikord Eesti elu meenutab justkui tsirkust, aga tsirkus jällegi julgustab elust läbi trügima. (Pildil: lauamängukarp!)

Lõpetuseks lisan omapoolse ettepaneku Riigikogule. On kombeks, et Riigikokku valitu pannakse ministriks. On olnud palju juhtumeid, kus ta ministritööga toime ei tule, tekitab suurt nurinat rahva hulgas. Siis lastakse ta lahti või astub ise tagasi. Ja jälle läheb Riigikokku tööle. Selline komme on vaja kohe ära muuta! Kui ei saanud hakkama ministrina, siis ei tohiks ka enam lubada Riigikokku istuma! Riigikogus istumine on palju muretum kui ministritoolil olemine. Kui ministritööst vabastatud enam Riigikokku ei pandaks, kindlasti väheneks nende arv, kes soovivad n-ö igaks juhuks „katsetada“ ministriametit.

**Manivald Müüripeal, pensionär
Varbla vallast, Pärnumaa**

Kui püüad kõigest väest, saad üle igast mäest

29. novembril möödus kolm kuud rohkem kui 25000 pensionäri ja 1500 vaegkuulja esindusajalehe „Videvik“ esialgu viimse (1106.) numbril ilmumise. Toimetuse viimased toetustootlused jäid tagajärjetuks.

Kunagine Eesti Pensionäride ja Perede Erakond on suurelt jaolt mulda varisenud, aga „Videvik“ oli jäänud endiseks – pensionäride ja puuetega inimeste kallutamatuks toeks. Toimetusel oli loodud üleriigiline arvukas ning praegugi tegevusvalmis korrespondentide võrk.

Abivalmid aitajad – Ühinenud Ajalehtede kuukiri „60+“ ja „Maaleht“ on aidanud tekkinud tühikut täita. Aitäh neile selle eest! Kuid nad pole suutnud asendada „Videvikku“.

„Trükivalgust „Videvikule““ (Kn 6. nov.) leidis vastukaja kommenteerijailt netis ja märkimisväärsel hulgal suusõnalisi toetusi Sindis, Põlvas, Pärnus, pimedate raamatukogu kasutajatelt. Olukorra tutvus Ajakirjanike Liidu esimees Peeter Ernits.

Olukorrast informeeriti Riigikogu KE fraktsiooni esimeest Kadri Simsonit ja SDE aseesimeest Jevgeni Ossinovskit. Sotsiaalminister Taavi Rõivas peaks olema kursis sellega, et aastaid ei kulutatud toetusrahaid „Videvik“ jaoks.

Paraku selgus, et pole lahkeid sponsoreid, kes suudaks ja tahaks loovutada selle lehe taastamiseks vajaliku summa või osagi sellest.

Lähtudes hiljutisest „Foorumi“ saatest, kus ammutatud vastastikuste vigade loetlemise kõrval tegutseli lugupidamist väärival määral kompromisside vajalikkuse nentimisega, julgeksin välja pakkuda järgmist:

Kuivõrd „Videvik“ elluüritamiseks vajalik 65000 eurot on kui kärbesseitt maaleivapätsil, võiks taastamisraha siiski eelarvesse mahtuda.

Tasuks luua ajutine komisjon, kus kõigi parlamendiparteide esindajad, sotsiaalminister, Ajakirjanike Liidu esimees, Postipanga esindaja, Videviku toimetaja, et lahendada vabatahtlike annetuste telefonitsi kogumine „Videvik“ toetuseks, tagamaks lehe levik algul vähemalt raamatukogudesse, hooldekodudesse, omavalituste sotsiaaltöötajale.

Hans Keerd, Sindi, Pärnumaa

SUUR LOPS EAKAILE: Meelekibedust rõhutav puust hiigelmask pakul Mooste rahvateatrimaja ees mõjub ehk siiski ka lootustäratavalt? Kui ikka vähegi optimist olla. Foto Tiit Maksim

70 aasta

**Algus: 4. detsembri
Kesknädal**

**TÕNIS SIIM
tavakodanik**

Balti riikide ohverdamine veel ühest motiivist 1942. aasta esimesel poolel

7. märtsil 1942 Rooseveltile saadetud kirjas põhjendab Churchill ettepanekut Balti riikide loovutamise kohta Stalini Venemaale kui kingitust tänuhäeks Stalinile, kelle riik kannab põhiraskust võitluses Saksa vägedega ja kompensatsioonina viivituse pärast teise rinde avamisega.

Kuid selle kingituse tegemise ettepaneku taga seisis veel ka Churchill hirm, et Stalin võib taaskord ootamatult sõlmida salaliidu Hitleriga lääneliitlaste vastu.

Tsitaat S. Berthoni ja J. Pottsi raamatust „Sõjapealikud“ („Warlords“, kirjastus „Ersen“, 2012, lk. 143):

„7. märtsil 1942 tegi Churchill Venemaa suhtes vastumeelse otsuse. Üha enam ohvreid nõudvad sõjakolelused Kaug-Idas, allveelaevade nuhtlus Atlandi ookeanis ja õnne pöördumine Lähis-Idas sundisid teda tegema 180-kraadist pöört. Kõik näis sõltuvat Stalinist ning pinnale olid ujunud mured selle pärast, et Nõukogude Liidu juht võib siis, kui uued liitlased teda ei rahulda, kunagi taas tunda kiusatust Hitleriga tehingut sõlmida. Churchill kirjutas Rooseveltile, et Stalini enda poolel hoidmiseks võib ohverdada Baltimaad. ...“

Sõjaeegsed Eesti arvamusiidrid pidasid Balti riikide loovutamist liitlaste poolt Saksa propagandaks

Saksa võimudele olid Teheranis sõlmitud otsused üldjoontes teada, sest nende salaluure töötas tol ajal veel piisavalt efektiivselt ja Teheranis otsustatud kirjutati ajalehtedes. Kuid Jüri Uluots ja rahvuslased olla pidanud seda Saksa propagandaks.

Jäädi oma sõjaeelse propagandistliku ajalookäsituse lõksu/vangi, mille järgi ei käsitatud eestlaste võitu esimeses Vabadussõjas enam juhusena, nagu see tegelikult oli, vaid Eesti sõjamasina üleolekust tulenenud paratamatusena (paratamatu oli Eesti iseisvus 1991. aastal, kui inpeerium lagunes, mitte 1920. aastal, kui Vene inpeerium säilis ja tugevnes!).

Tugevalt Inglismaale orienteeritud poliitika tagajärjel hakati inglaste 1919. aasta abi Vabadussõjas käsitada kui omakasupüüdnud abi, mis kordub alati. (Kuigi Inglismaa

Eino Väärtnõu

Vajame ka maakondlikku omavalitsust

On tuntud ärijuhtimistõde, et juhtimisotsused tuleb langetada nii madal juhtimistasandil kui võimalik, sest siis saab juhtimiseks kõige adekvaatsema informatsiooni. Samas tuleb need otsused aga teha siiski nii kõrgel tasandil, et nende täitmine saab tagatud.

Meil on riik pannud kohalikele omavalitsustele (KOV) peale arvukalt ülesandeid: sotsiaaliabi ja teenuste korraldamine, vanurite hooldamine, noorsootöö, elamu- ja kommunaalmajandus, vee- ja kanalisatsioonivarustuse korraldamine, ühistranspordi käigus hoidmine, tänavate ja teede korras hoidmine jne jms. Samas KOV-de tulubaas nendeks töödeks on pidevalt ebapiisav ja riigieraldis isikutulumaksust ei küüni veel isegi kurikuulsa 2009. a. 11,93 protsendini, ehkki teenused on pidevalt kallimaks läinud.

Linnade üldkogu on soovinud, et maakondlikule omavalitsusliidule antaks seaduslikud õigused täita tervet rida ülesandeid, mis praegu on kas KOV või riigi täita – näiteks ühistransport, jäätmeäätlus, kesk-

konnahoid ja järelevalve, liikluskorraldus, hooldekandekorraldus, koolivõrgukorraldus, ehitusjärelevalve jms. Ma ei hakka siin välja pakkuma nende funktsioonide jaotust ja selle juriidilist vormi, vaid kõnelen heast soovist ja valmisolekust maakonna tasandil juhtida kohalikku elu nii paljudes valdkondades, soovist taastekitada maakondlik KOV.

Artiklilogumikes „Kaks Eestit“ ja „Eesti edu hind“ on sotsiaalteadlased Raivo Vetik ja Tiina Raitviir uuringute alusel väitnud, et Eesti probleemiks on suure hulga inimeste kõrvale jäämine ühiskonna toimimisest ja juhtimisest, mistõttu sotsiaalne mass riigis on vähenenud. Samas edukas areng ühiskonnas on võimatu ilma sotsiaalse ressursi kaasamiseta. Veel on neis kogumikes kirjutatud, et **meie ühiskond on lagunenu kihtideks, mis ei tunnista ühiseid väärtusi ja vaenutavad omavahel. Ühiskonnaelu on viidud turusuhete alusele, inimsuhetes on tihti väljatatud solidaarsus ja hoopis**

asendatud nõrgemaid alla suruva konkurentsi.

Siit paistab minule, et **ühiskonna kihistumise mõju vähendamiseks on kasulik muuta juhtimisotsuste tegemise praegust hierarhiat.** Senise, riigivalitsuse poolt kõrgeimal tasandil teostatava juhtimise täienduseks tuleks luua madalamal tasemel, aga inimestele palju lähedasem juhtimistasand, mis reageerib täpsemalt kohaliku elu erisustele ja omab võimalust kaasata otsustamisesse ka kohapealseid asjastuhtivat spetsialiste. Niimoodi järgitaks tuntud bioloogilise mitmekesisuse ehk biodiversiteedi (1992. a. Rio de Janeiro maailmakonverentsil nimetati seda lausa kõige väärtuslikumaks loodusvaraks) analoogiat ühiskonnas. Nimelt on ühiskonnade sotsiaalne mitmekesisus e. sotsiaaldiversiteet samuti praeguste kiiresti muutuvate sotsiaalse keskkonna oludega kohanemiseks vajalik sootsimuid omadus. Eestis kohaliku elu juhtimine maakonna tasandil lisaks olemasolevale vallatasandile, oleks täien-

davaks **mitmekesisuse allikaks ühiskonnas.** Nii suureneks võime kohaneda praeguste kiirete muutustega majanduses, elukorralduses, kultuurivaldkonnas, poliitikas. Kui üheselt mõistetavate küsimustekomplektide abil koguneks maakonnatasandile omavahel võrreldavad valdade probleeme kajastavad vastused, tekiks **maakonnatasandi omavalitsusel hea ülevaade piirkonna probleemidest ja lahenduseks pakutud meetmetest, mida siis maakonnatasand saaks põhjendatult esitada valitsuse tasandile arutamiseks ja otsustamiseks.** Samas vallad tunneks siis märksa suuremat tuge oma ettepanekutele ja maakonnatasand kaasaks valdu küsimuste ühisele läbiarutamisele. Meil on Riigikogus vastu võetud riigi arengustrateegia „Säästev Eesti 21“ (SE-21), milles seatud 2. arengueesmärk – heaolu kasv, ning 3. eesmärk – sidus ühiskond, on saavutatavad vaid siis, kui nendest saadud hoidesid naudib valdav enamik elanikest. **Eesmärgid aga realiseeruvad vaid tingi-**

musel, et saavutamisse usub ja jõukohaselt panustab absoluutne enam ühiskonnast, kui ühiskond on sidus ja kooskõllaliselt toimiv. See tähendab kokkulepitult tegutsesmist, sotsiaalset ja regionaalset tasakaalustatust, ülemääraste regionaalsete erinevuste ületamist. Sidususe mõõdikud on, lühidalt öeldes: **sotsiaalne kaasatus** – kui kogu elanikkond osaleb ühiskonnaarengu kujundamisel; **regionaalne tasakaal** – iga piirkond on leidnud sobiva viisi elupaiga väärtustamiseks; **tugev kodanikuühiskond** – kui kolmas sektor osaleb võrdse partnerina poliitiliste otsuste kujundamisel ja sotsiaalsete teenuste pakkumisel. **Ohud** sidususe eesmärgi saavutamisel on majandusliku ebavõrdsuse kõrge tase riigis ning kolmanda sektori väike suutlikkus ühiskonnahuvide esindamisel. Leian, et kui taastataks maakondliku juhtimise tasand, oleks see sobiv samm strateegia SE-21 realiseerumise suunas.

t Teherani salaleppest loovutada Balti riigid (II)

polnud tollal üldsegi huvitatud Balti riikide iseseisvumisest, vaid Venemaa säilitamisest inglastele vastuvõetaval kujul. Alles selle taotluse läbikukkumise järel tunnustati Lääne suurriikide poolt hiljem Eesti

eksiili ja rahvust säästvaks kol-laboratsiooniks okupatsioonide tingimustes. Seega polnud Jüri Uluotsal ja rahvuslastel ka alternatiivset varuplaani, mille järgi kriitilises situatsioonis teistsuguseid otsuseid teha.

Iisraelist jm – saabunud sõnumite ettelugemisele, mis kõik mõistsid teravalt hukka nende sõnastuses sõjakurjategijatest esselaste kokkutuleku lubamise Eestis. Grenaderimäe orus viibinud „World without

verevalamised oleksid ära jäänud, kui liitlased poleks varjanud Teherani konverentsil sõlmitud lepingut Staliniga Balti riikide loovutamise kohta Stalini Venemaale ja eestlasi sellest aumehelikult informeerinud.

Hirm liitlaste ees ja soov toimunud maha salata on sedavõrd suur, et erinevalt sakslastest ei julge eestlased isegi oma langenud sõjameeste nimmesid avalikustada.

Saksa sõdurite kalmistule Toilas (sinna maeti Toilas asunud sõjaväelaatsaretis haavadesse surnud sõjamehed) on Saksa Sõjahaudade Hoolde Liit rajanud väga maitsekalt kujundatud memoriaali.

Mere äärde kõrgele paekaldale Toila parki on Saksa Sõjahaudade Hoolde Liit rajanud memoriaali, kus poolringikujuliselt on paigaldatud kümme ca 170 cm kõrguse ja ca 15 cm paksu-

sega graniitsammast, millele on saksaliku täpsusega koos sünni- ja surmagaandumite ning auastme äramärkimisega graveeritud rohkem kui 2000 Narva rindel langenud põhiliselt saksa rahvusest sõjaväelase nimed. Graniitsammastest kujundatud poolringi keskel asub kõrge rist.

Kalmistu idapoolses osas hõreda metsa all asub tavaliselt kalmistikivist veidi suurem mälestussammas, millele on kirjutatud: *Puhake, paremad pojad*. Siia on maetud ligi 600 Narva rindel langenud eesti sõjameest.

Juhul, kui ei juleta avalikustada oma kodupinnal võidelnud ja langenud sõjameeste nimmesid kalmistikivil (kartusest saada lääneliitlaste silmis endale natsirahva kuvandit), siis kompromissina võiks see mälestussammas sarnaselt sakslaste memoriaalile kõrgel paekaldal asuda virtuaalsel kujul, langenute nimedega internetis. Eestlaste n-õ tundmatute sõdurite ühishaua juures võiks asuda tahvel internetiaadressiga, kust nutitelefoni kaudu saaks seda kohta külastav inimene näha langenute nimmesid ja saada rohkem infot kunagi toimunu kohta.

SINIMÄED:

Eesti riiki on Sinimägedes toimulval iga-aastaselt mälestuskokkutulekul esindanud juba kaua aastaid vaid kohalikud omavalitsusjuhid. Riigijuhid sinna oma samme säädinud pole.

Pildil näitas kesknädalastele Sinimägede hästi hooldatud memoriaali keskerakondlane Veikko Luhala, kes on hetkel Vaivara vallavolikogu esimees. Ta on palju aastaid olnud ka Vaivara vallavanem ja isiklikult palju panustanud, et sõjamehed saaksid rahu ja et mälestus tervele riigile valusatest ajaloolistest lahingutest oleks püha.

Foto: Kesknädala arhiiv

iseseisvust.) Sõjaeelse propagandistliku ajalookäsituse tõttu ei suutnud rahvuslased uskuda seda, mis tegelikult aset leidis, kuigi märke sellest, kuidas liitlased käituvad ja millistest printsiipidest nad tegelikult juhitud, oli piisavalt. Isegi Tallinna pommitamine 9. märtsil 1944 osaliselt liitlaste lennukitega ei teinud rahvuslasi nägijateks ega võtnud neilt ära usku „valge laeva“ saabumisse kõige lähemal ajal.

1944. aastal oleks väikerahva katastroofi ära hoidnud ainult liitlaste otsesaadetud teade Eesti saadikutele Läänes, et sõja saatus on otsustatud, et Balti riigid jäävad NSVL-i koosseisu ja et eestlaste vastupanu ei muuda asjade käiku. Ainult sellist otsesaadetud teadet oleksid Jüri Uluots ja rahvuslased uskunud ning aksepteerinud.

Oligu veel lisatud, et Eesti sõjaeelne kaitseplaan oli, nagu juba öeldud, äärmiselt ebaadekvaatne – valdavalt militaarne ja üles ehitatud üksnes Vabadussõja kordamiseks. Kaitseplaanis puudus täiesti mittesõjaline osa militaarse vastupanu ebaõnnestumise puhuks. Polnud valmidust ohustatud inimeste saatmiseks

Tänase (postsovetliku) EV hirmust oma liitlaste ees

Postsovetliku Eesti valitsejad seisavad Ida-Lääne suhetes justkui alasi ja haamri vahel, nagu me seda alandava uue piirileppe sõlmimise juures kõige markantsemalt näeme. Kusjuures lääneliitlasi kardetakse veelgi rohkem kui Venemaad.

Sõjaeelse propagandistliku ajalookäsituse tõttu ei suutnud rahvuslased uskuda seda, mis tegelikult aset leidis, kuigi märke sellest, kuidas liitlased käituvad ja millistest printsiipidest nad tegelikult juhitud, oli piisavalt.

Seda adudes ehitasiid Sinimägede kokkutulekul aastal 2010 vastudemonstratsiooniga esinenud „Notšnoi Dozor“ jt internatsionalistlikud organisatsioonid, kes nimetasid end rahvusvahelise organisatsiooni „World without Nazism“ esindajateks, oma esinemised üles just lääneriikidest – USA-st, Saksamaalt, Prantsusmaalt,

Nazism“ demonstratsiooni oraatorid näitasid näpuga Grenaderimäel oma kõnesid pidavate eesti vabadusvõitlejate suunas ja hüüdsid, et nood seal mäe otsas võitlesid selle nimel, et surmalaagrite korstnad Kloogal ja mujal Eestis saaksid kauem suitseda!

Eesti riiki on Sinimägedes toimulval iga-aastaselt mälestuskokkutulekul esindanud juba kaua aastaid kohalik

vallavanem või vallavolikogu esimees (keskerakondlane Veikko Luhala, hetkel Vaivara vallavolikogu esimees – Toim.), justkui lahingud Sinimägedes oleksid toimunud Venemaa ja Vaivara valla vahel. Kuid loomulikult ei sõnda ka kohalik vapper vallajuht öelda kogu tõtt verevalamiste põhjuste kohta – seda, et need

TALLINNA TV
16. – 22. DETSEMBER

ESMASPÄEV, 16.12

07:00 Info TV
08:00 TÄNA. Nädala kokkuvõte*
08:15 Pühapäevate*
09:00 Draamaseriaal. Viis täрни*
09:45 TÄNA. Nädala kokkuvõte*
10:00 Draamaseriaal. Peaminister*
10:55 Inimese mõõde*
11:40 BBC krimiseriaal. Surn Paradiisis 14/16*
12:40 Korvpall. BC Kalev/Cramo - Lietuvos Rytas*
14:30 Kinnisvaraveeb
15:00 OTSE: Ülekanne Riigikogust
18:00 TÄNA. Uudised
18:15 Draamaseriaal. Armuleek 239/304
19:00 TÄNA. Uudised
19:15 Terve tervis
19:40 Päevakava
20:00 TÄNA. Uudised
21:00 Ühistegevuse pooltund
21:30 Uus tütar (USA, 2009)
23:15 TÄNA. Uudised*
00:15 Terve tervis*
00:40 Ühistegevuse pooltund*
01:10 TeleChat

TEISIPÄEV, 17.12

07:00 Info TV
08:00 TÄNA. Uudised*
09:00 Draamaseriaal. Armuleek*
09:45 Ühistegevuse pooltund*
10:15 Terve tervis*
10:40 TÄNA. Uudised*
11:40 Päevakava*
12:00 Ülekanne Riigikogust*
15:00 Kinnisvaraveeb
16:45 Päevakava*
17:05 Ühistegevuse pooltund*
17:35 Terve tervis*
18:00 TÄNA. Uudised
18:15 Draamaseriaal. Armuleek 240/304
19:00 TÄNA. Uudised
19:15 BBC ajalooline film. Britid 3/7
20:00 TÄNA. Uudised
21:00 Mõtlemine taas
22:00 Suur Buck Howard
23:30 TÄNA. Uudised*
00:30 Mõtlemine taas*
01:30 TeleChat

KOLMAPÄEV, 18.12

07:00 Info TV
08:00 TÄNA. Uudised*
09:00 Draamaseriaal. Armuleek 240/304*
09:45 BBC ajalooline film. Britid*
10:30 TÄNA. Uudised*
11:30 Vintskapist soklini*
12:00 Mõtlemine taas*
13:00 Suur Buck Howard
14:30 Kinnisvaraveeb
16:30 Meistrilinn. Relvameistrid*
17:00 Mõtlemine taas*
18:00 TÄNA. Uudised
18:15 Draamaseriaal. Armuleek 241/304
19:00 TÄNA. Uudised
19:15 Meedia keskpunkt
20:00 TÄNA. Uudised
21:00 Päevakava
21:20 Agoraa (Hispaania, 2009)
23:25 TÄNA. Uudised*
00:25 Meedia keskpunkt*
01:10 TeleChat

NELJAPÄEV, 19.12

07:00 Info TV
08:00 TÄNA. Uudised*
09:00 Draamaseriaal. Armuleek 241/304*
09:45 Meedia keskpunkt*
10:30 TÄNA. Uudised*
11:30 Agoraa (Hispaania, 2009)*
13:35 Kinnisvaraveeb
15:30 Heeroldi jutud 4/4*
14:00 OTSE: Ülekanne Tallinna Linnavolikogu istungilt
18:00 TÄNA. Uudised
18:15 Draamaseriaal. Armuleek 242/304
19:00 TÄNA. Uudised
19:15 Kultuurimeetri arhiivist. Raamatuga teatris
20:00 TÄNA. Uudised
21:00 Dokumentaalfilm. Rahaarmastus 2/3

22:00 Tadas Blinda. Legend on sündinud (Leedu, 2011)
23:50 TÄNA. Uudised*
00:50 TeleChat

REEDE, 20.12

07:00 Info TV
08:00 TÄNA. Uudised*
09:00 Draamaseriaal. Armuleek 242/304*
09:45 Kultuurimeetri arhiivist. Raamatuga teatris*
10:30 TÄNA. Uudised*
11:30 Dokumentaalfilm. Rahaarmastus 2/3*
12:30 Tadas Blinda. Legend on sündinud (Leedu, 2011)*
14:20 Kinnisvaraveeb
16:45 Linnaruumi arhiivist. Scheeli mõis
17:15 Kultuurimeetri arhiivist. Raamatuga teatris*
18:00 TÄNA. Uudised
18:15 Draamaseriaal. Armuleek 243/304
19:00 TÄNA. Uudised
19:15 Kultuurimeeter
20:00 TÄNA. Uudised
21:00 Dokumentaalfilm. Leelo
21:30 Kas tohib?
22:00 Maatriks+
22:15 Rõõmurull
00:10 TÄNA. Uudised*
01:10 Kultuurimeeter*
01:55 TeleChat

LAUPÄEV, 21.12

07:00 Info TV
08:00 TÄNA. Uudised*
09:00 Draamaseriaal. Armuleek*
09:45 Kultuurimeeter*
10:30 TÄNA. Uudised*
11:30 Terve tervis*
11:55 Kas tohib?+
12:25 Maatriks+*
12:40 Ühistegevuse pooltund*
13:10 Dokumentaalfilm. Leelo*
13:40 Rõõmurull*
15:35 Kinnisvaraveeb
16:55 EMV Ladina-Ameerika tantsudes 2013*
18:40 Dokumentaalfilm. Metsik Saksamaa 4/4. Jõed ja järved
19:35 BBC loodussari. Meie erilised loomad
20:00 TÄNA. Uudised
20:15 Draamaseriaal. Viis täрни 29/33
21:00 Itaalia miniseriaal. Ameerika tüdruk 1/2
22:40 Kontsert. MTJ ja sõbrad
23:55 TÄNA. Uudised*
00:10 Kas tohib?+
00:40 TeleChat

PÜHAPÄEV, 22.12

07:00 Info TV
08:00 TÄNA. Uudised*
08:15 Heeroldi jutud 4/4*
08:45 Draamaseriaal. Viis täрни*
09:30 BBC loodussari. Meie erilised loomad*
10:00 Itaalia miniseriaal. Ameerika tüdruk 1/2*
11:40 Dokumentaalfilm. Metsik Saksamaa 4/4. Jõed ja järved*
12:35 Kontsert. MTJ ja sõbrad*
13:50 Kinnisvaraveeb
15:00 Pühapäevate Dokumentaalfilm. Verised majad
15:45 Kas tohib?+
17:10 Maatriks+*
17:40 Terve tervis*
17:55 Kultuurimeeter*
18:20 Draamaseriaal. Peaminister 5/14
19:05 TÄNA. Nädala kokkuvõte
20:00 Draamaseriaal. Viis täрни 30/33
21:00 BBC krimiseriaal. Surn Paradiisis 15/16
22:00 Guitari jamboree 2011, 2/2*
23:15 TÄNA. Nädala kokkuvõte*
23:30 Pühapäevate*
00:15 TeleChat

Nädala juubilar KATRIN SISKA 30

„Eestis on suureks probleemiks ajakirjanike vastutustundetu laimujutuste voolumine. Oleme läbi aegade saanud põnevusega igasuguseid lustakaid intriige jälgida, üks uskumatum kui teine.

Kui ma peaksin paberile panema kõik minust ilmunud väljamõeldised, siis ma saaksin sellest kokku terve raamatu! Ligi 70% artiklitest on puhas ajakirjanike ebaterve fantaasia vili,“ kirjutas Katrin Siska 9. novembril 2010 oma blogis. „Loen neid mõttetusi ja juurdlen, et mille peale küll inimesed oma väärtuslikku aega raiskavad – ühed kirjutavad seda p***a rõõmsa innuga ja teised loevad vaibumatu huviga... Näen, et probleemi tunnistavad peale minu veel päris paljud „avaliku elu tegelased“, kes ise ülekohtuselt piki kukalt saanud või näinud seda kõrvalt. Muidugi võtab laimujutuke muidugi, aga kui [oled] ise loos sees, siis tekib kange tahtmine õiglus jalule seada,“ lüüsis Katrin Siska.

Õnneks pole ta end sellest kõigest mõjutada lasknud. USA novellist Edith Wharton on öelnud: „On kaks võimalust, kuidas valgust kiirata: tuleb olla kas küünlaks või siis peegliks, mis selle valgust edasi annab.“

Kesknädala tänane juubilar on ise olnud selliseks küünlaks, mis kiirgab valgust ja positiivsust igal ajal, sõltumata sellest, kas tema ümber käib kõva torm või mitte. Särav naeratus ja heatahtlikkus on Katrin Siskat saatnud nii telesinemistes kui ka neil vähestel kordadel, kui olen temaga põgusalt kokku puutunud. Tugevale inimesele omaselt ei saa tema sisemist valgust kustutada ükski meedialeim ega inetu inimese ebasiiras soov.

10. detsembril 1983 sündinud Katrin Siska õppis Tallinna 21.

Keskkoolis, kus oli ka hiljem „Vanilla Ninja“ ansamblikaaslasena saanud Piret Järvis pinginaaber. Pärast gümnaasiumi lõpetamist asus ta õppima

raamatupidamist Tallinna Majanduskoolis, kuid võttis poolteist aastat hiljem muusikutöö tõttu akadeemilise puhkuse. 2006. aasta sügisel astus Adentese Ülikooli rahvusvaheliste suhete erialale,

ent siirdus 2008. aastal õigusteaduskonda.

2004. aastal võitis Katrin Siska telekanali TV3 noortesaate „ZTV“ reporteritõtsingu talen-

divõistluse „Teletalent 2004“. Ta on olnud TV3 ilusaate „Pärlipeegel“ üks saatejuhte ning „Nurgakivi“ saatejuht, produtsent, helilooja ja tunnusmuusika laulja. Tõelise läbimurde saavutas

Katrin Siska ansambelis „Vanilla Ninja“, mis loodi 2002. aastal muusikavirtuoos Sven Lõhmuse poolt. Rockmuusikat viljeleva „Vanilla

Ninja“ tulek eesti muusikaturule osutus ootamatult edukaks, arvestades terve kümneni (1990-ndad) kestnud popmuusika võidukäiku. 1990-ndad olid rockmuusikale ebaõiglaselt karm aeg. Isegi Gunnar Graps lükati kõrvale – tema muusikat ei olnud sel ajal korraga enam kellelegi vaja; heal juhul kõlbas Graps tol ajal kuhugi nurgatagusesse klubisse diskoriks. Olen seda kurba pilti korduvalt ise näinud. Näiteks ühes Rapla meelelahutusasutuses.

Äärmiselt hea vaistuga Lõhmus aga tabas ära, et publik oli 2000. aastate alguseks väsinud igasugusetest Tiitu „nukkestest“, Musta Q „pääkapikudiskodest“ ja lauludest *a la* „ma armastan sind, sa armastad mind!“. Rockmuusika tõstis taas pärast pikka pausi pead, ja seega tuli luua midagi karmimat. Karvaste ja käredate keskealiste meeste asemel tõi Lõhmus lavale pealtnäha

kenad, kuid sisemiselt rajult rokkivad tütarlapsed. Säärane kontseptsioon toimus kohe- maid, ning ansambli menu kasv aastatega nii noorte kui ka eakamate seas, nii Eestis kui ka välismaal.

„Vanilla Ninja“ järjepideva põhikoosseisu moodustanud Katrin Siska, Piret Järvis ja Lenna Kuurmaa suutsid rockmuusikasse laadida sellist energiat, mida pikki aastaid poldud Maarjamaal kuulnud. Sellised laulud nagu „Liar“, „Tough enough“ ja „Cool vibes“ kahtlemata kuuluvad siinkirjutaja meelest Eesti rokiklassikasse.

Tänaseks on lauluneidude teed lahku läinud. Piret Järvis töötab Juhan Partsile alluvas Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumis ning Lenna Kuurmaa kasvatab last ja teeb edukat soolokarjääri.

2008. aasta talvel asus Katrin Siska tööle Tallinna linnakantselei referendina. Sellele otsusele järgnes meedias tõeline mõnustelaviin, kuid õnneks pidas Katrin survele vastu. Suvel 2009 astus ta Keskerakonda ja asus tegutsema Keskerakonna noortekogus.

Märtsist 2010 töötab Katrin Siska Lasnamäel paikneva kultuurikeskuse Lindakivi direktorina. 2006. aasta lõpus tutvus Katrin Siska ärimees Kristjan Varikuga, kellega veebruaris 2007 kolis kokku elama. Tänavu juulis sündis neil perre poisslaps. Elu olulisimat ülesannet, emarolli täitev Katrin on praegu hõivatud seega koduste toimetustega. Jõudu ja jaksu talle selleks!

Olen kindel, et Katrin Siskal seisab veel ees palju põnevaid ettevõtmisi, kus end proovile panna ja edukas olla.

Indrek Veiserik

PIDU TULEB!

Keskerakondlane, pane kalendrisse kirja erakonna uusaastapidu:

11. jaanuaril 2014 kell 17 Salme kultuurikeskuses

Eeskava, tants, söögid-joogid, üllatused!

Tantsuks Justament

Täpsem info erakonna büroo numbril 6273460

Pääse kuni 6.01 maksab 25, alates 7.01 aga 30 eurot.

Telli KESKNÄDAL terveks aastaks!

Kesknädalat saab tellida

31. jaanuarini 2014 veel vana hinnaga!

6 kuuks 13,8 eurot, 12 kuuks 26,84 eurot

Kahepeale tellides 10% ja kolmepeale tellides 15% soodsam.

Alates 1. veebruarist hind seoses kulude kasvuga muutub.

TELLIMINE: www.tellimine.ee, helista 6 177 717

või telli lähimast postkontorist

Telli Kesknädal! * Helista 617 77 17 * www.tellimine.ee

* tellimine@expresspost.ee